

11.30 – 12.00 uur

Welzijn van dieren fundamenteel benaderd

Dr. Jaap Koolhaas

Rijksuniversiteit Groningen

Abstract

In Nederland leven ongeveer honderdtwintigmiljoen landbouwhuisdieren zestienmiljoen huisdieren en driekwartmiljoen proefdieren. Welzijnsproblemen ontstaan niet alleen door het grote spanningsveld tussen de eisen van economische bedrijfsvoering en de wetmatigheden van de biologie, maar ook door een sterk antropomorfe benadering van dieren. De dieren leven onder omstandigheden die ver afstaan van het natuurlijke milieu waarvoor de verschillende soorten oorspronkelijk zijn geëvolueerd en zijn vaak sterk geselecteerd op hoge productie-eigenschappen of uiterlijke kenmerken. Zowel de extreme huisvestingscondities als de hoge productie-eisen hebben ertoe geleid dat de grenzen van het aanpassingsvermogen van de dieren zijn bereikt en zelfs worden overschreden. Een sterk gereduceerd welzijn en stresspathologie is dan het gevolg. De lezing zal ingaan op fundamenteel gedragsfysiologisch onderzoek naar de manier waarop dieren omgaan met veranderingen in hun omgeving en de grenzen die daarin bestaan. Tevens zal worden ingegaan op de vraag welke factoren bepalend zijn voor het aanpassingsvermogen van individuele dieren. Daarbij zal de stelling worden verdedigd dat het welzijn van dieren gebaat is bij een geïntegreerde benadering van individuele weerbaarheid in de breedste zin van het woord, en de mogelijkheden en beperkingen van de huisvestingscondities.

CV

Jaap Koolhaas

Prof Koolhaas is als hoogleraar gedragsfysiologie verbonden aan het Center for Behavioral Neurosciences van de Universiteit Groningen. Hij is in 1975 gepromoveerd bij professor Wiepkema op een onderzoek naar de neurobiologie van agressie en werkte als postdoc op het Dep. of Experimental Psychology in Oxford en op het Dep. of Behavioral Pharmacology in Rome. Momenteel bekleedt hij de functie van directeur van het Opleidingsinstituut Biologie en is hij editor van het wetenschappelijke tijdschrift 'Physiology and Behavior'. Zijn onderzoeksgroep richt zich op de oorzaken en gevolgen van sociaal gedrag en sociale stress bij ratten en muizen. De resultaten van dat onderzoek zijn niet alleen van biomedisch belang, zij zijn tevens relevant voor vragen en problemen op het gebied van welzijn van dieren onder verschillende houderij omstandigheden.